

Nesillerin Mirası

Dede Korkut hikâyeleri ile Tanzimat, **Servet-i Fünun** ve Fecr-i Âti dönemlerini birlikte öğren.

1 Tema Nedir?

- Sözlü ve yazılı kültür mirası
- Kuşaktan kuşağa aktarım
- Dört dönem metni

2 Dört Beceri Alanı

- Okuma: metin çözümleme
- Konuşma: hikâye canlandırma
- Dinleme-izleme: çok modlu metin
- Yazma: hikâyeyi şiiire çevirme

3 Dede Korkut Hikâyeleri

- Oğuz Türklerinin destansı hikâyeleri
- Sözlü gelenekten yazıya geçmiştir
- Yazarı kesin bilinmez

4 Dönem Ayrımı

- Tanzimat: Batı etkisi, yeni türler
- Servet-i Fünun: sanat için sanat
- Fecr-i Âti: 1909, kısa ömürlü

5 Sık Karıştırılanlar

- Servet-i Fünun ≠ Fecr-i Âti
- Dede Korkut tek kişinin eseri değil
- Tanzimat yalnız roman değil

Dört Dönem Tek Bakışta

Dönem	Yıl aralığı	Temel anlayış	Örnek yazar
Tanzimat	1860 ve sonrası	Batı etkisi, yenilik	Namık Kemal
Servet-i Fünun	1896-1901	Sanat için sanat	Tevfik Fikret
Fecr-i Âti	1909	Kısa ömürlü, bireysel	Ahmet Haşim
Millî Edebiyat	Fecr-i Âti'den sonra	Halk dili, milli kültür	Ziya Gökalp

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Nesillerin Mirası: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 ÖRNEK 1

1896–1901 arasında bir dergi çevresinde toplanan, süslü dil kullanan topluluk hangisidir?

- 1 Tarih ve dergi ipucunu bul.
- 2 Özelliği topluluğa eşleştir.
- 3 Tarihi uymayan dönemleri ele.

Cevap: Servet-i Fünun

ÖRNEK 2 ÖRNEK 2

Dede Korkut hikâyeleri hangi kaynaktan yazıya geçmiştir?

- 1 Metnin türünü belirle.
- 2 Halk edebiyatı ürünü olduğunu gör.
- 3 Kaynağı eşleştir.

Cevap: Sözlü gelenek

ÖRNEK 3 ÖRNEK 3

Batı etkisiyle roman ve tiyatronun girdiği dönem hangisidir?

- 1 Yeni türleri listele.
- 2 Yenilik fikrini bul.
- 3 Dönemi seç.

Cevap: Tanzimat

ÖRNEK 4 ÖRNEK 4

Servet-i Fünun'dan sonra kurulan kısa ömürlü topluluk hangisidir?

- 1 Kurulma sırasını kontrol et.
- 2 Kısa ömürlü olanı seç.
- 3 Servet-i Fünun ile karıştırma.

Cevap: Fecr-i Âti

ÖRNEK 5 ÖRNEK 5

Dinlediği hikâyeyi şiir hâline getirme hangi becerinin etkinliğidir?

- 1 Etkinliğin ne istediğini oku.
- 2 Dinleme mi yazma mı olduğunu seç.
- 3 Üretim yapıldığını gör.

Cevap: Yazma

MİNİ TEST

Nesillerin Mirası: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad:

Tarih:

Doğru / Yanlış:

1. Edebiyat-ı Cedide adıyla da bilinen topluluk hangisidir?

- A) Tanzimat B) Servet-i Fünun
C) Fecr-i Âti D) Divan

3. Roman ve makalenin Türk edebiyatına girdiği dönem hangisidir?

- A) Tanzimat B) Servet-i Fünun
C) Fecr-i Âti D) Millî Edebiyat

5. Dinlediği hikâyeyi şiir hâline getirme hangi beceridir?

- A) Okuma B) Konuşma
C) Dinleme-izleme D) Yazma

7. Servet-i Fünun'un örnek şairi hangisidir?

- A) Namık Kemal B) Ahmet Haşım
C) Ziya Gökalp D) Tevfik Fikret

9. Hangisi Tanzimat'la edebiyatımıza giren yeni türlerden biri değildir?

- A) Roman B) Makale
C) Tiyatro D) Destan

2. Dede Korkut hikâyeleri hangi kaynaktan doğmuştur?

- A) Divan şiiri B) Sözlü gelenek
C) Gazete D) Tiyatro

4. 1909'da kurulan kısa ömürlü topluluk hangisidir?

- A) Tanzimat B) Servet-i Fünun
C) Fecr-i Âti D) Divan

6. Dede Korkut Hikâyeleri hangi topluluğun yaşayışını anlatır?

- A) Oğuz Türkleri B) Abbasiler
C) Osmanlı sarayı D) Göktürkler

8. Millî Edebiyat hangi dili öne çıkarır?

- A) Ağır süslü dil B) Yabancı dil
C) Halk dili D) Latince

10. Fecr-i Âti için hangisi doğrudur?

- A) Ayrı ve kısa ömürlü bir topluluktur
B) Servet-i Fünun'un diğer adıdır
C) Tanzimat'tan önce kurulmuştur
D) Bir halk hikâyesi türüdür

Cevap anahtarı

1. B · Edebiyat-ı Cedide, Servet-i Fünun'un diğer adıdır.
3. A · Batı etkisiyle yeni türler Tanzimat'ta başlar.
5. D · Bu etkinlik üretim yapmayı gerektirir.
7. D · Tevfik Fikret Servet-i Fünun'un önemli şairidir.
9. D · Roman, makale ve tiyatro Tanzimat'la girer; destan çok daha eskidir.

2. B · Metinler sözlü gelenekten yazıya geçmiştir.
4. C · Fecr-i Âti 1909'da kurulmuştur.
6. A · Metinler Oğuz Türklerinin yaşayışını anlatır.
8. C · Millî Edebiyat halk dilini ve millî kültürü öne çıkarır.
10. A · Fecr-i Âti, Servet-i Fünun'dan sonra kurulan ayrı bir topluluktur.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:

tahtaapp.com/blog/dersler/10-sinif-edebiyat-4-tema-nesillerin-mirasi-konu-anlatimi